ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ
The association of the friends of the Railway
Λιοσίων 301[Α] 10445 Αθήνα.

Αθήνα 28 Ιουλίου 2025

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συμπληρώνονται 20 χρόνια από την ημέρα που ο Κεντρικός Σιδηροδρομικός Σταθμός στην Αθήνα, του μετρικού σιδηροδρομικού δικτύου της Πελοποννήσου, ο γνωστός σε όλους μας ως «Σταθμός Πελοποννήσου», έπαυσε να χρησιμοποιείται ως Σιδηροδρομικός Σταθμός και η σιδηροδρομική εξυπηρέτηση της Πελοποννήσου, με αμαξοστοιχίες γραμμής κανονικού εύρους πλέον, μεταφέρθηκε στον Σιδηροδρομικό Σταθμό Λαρίσης.

Έκτοτε, ο «Σταθμός Πελοποννήσου» αφέθηκε στην τύχη του και καταρρέει, παρ΄ όλο που έχει κριθεί, από την Εφορία Νεότερων Μνημείων, διατηρητέο κτίσμα έξοχου αρχιτεκτονικού κάλλους.

Ο Σταθμός Πελοποννήσου, πέραν της αρχιτεκτονικής του αξίας, είναι και φορέας μνημών, καθ' όσον το αρχικό του κτίσμα δόθηκε προς εκμετάλλευση το 1884, όταν άρχισε να λειτουργεί το πρώτο τμήμα του Πελοποννησιακού Σιδηροδρομικού Δικτύου αποτελώντας, εκείνη την εποχή, τον πρώτο κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό υπεραστικού δικτύου στην Αθήνα. Το δε 1912 απέκτησε, με σχέδια του Αρχιτέκτονα Ερνέστο Τσίλλερ, την μορφή του μνημειακού κτιρίου που διατηρεί μέχρι σήμερα.

Την ευθύνη για αυτή την κατάντια και την απαξίωση του Σταθμού Πελοποννήσου, που είναι σίγουρο ότι κάποια στιγμή θα οδηγηθεί σε κατάρρευσή, την φέρουν πολλοί, έστω και αν όχι όλοι με την ίδια βαρύτητα.

Κατ' αρχάς η ΓΑΙΟΣΕ, στην οποία ανήκει ιδιοκτησιακά το κτίριο. Είναι βέβαια αλήθεια ότι η ΓΑΙΑΟΣΕ προσπάθησε επανειλημμένως να βρει τρόπο να το επισκευάσει, ή να το εκμισθώσει, πλην όμως, παρά τις επανειλημμένες της προσπάθειες, δεν κατάφερε, ούτε να το αποκαταστήσει με δικές της δαπάνες, αφού ο προϋπολογισμός της δεν επαρκεί για μία τέτοιας μορφής παρέμβαση, ούτε όμως και να το εκχωρήσει με μακροχρόνια μίσθωση, ή άλλης μορφής σύμβαση, σε κάποιον ιδιώτη, εταιρεία, ή Φορέα, ο οποίος θα αναλάμβανε την αποκατάστασή του και την χρήση του, με σεβασμό βέβαια στην ιστορική του παράδοση και όχι με κύριο γνώμονα το κέρδος.

Ο Δήμος Αθηναίων, ο οποίος όφειλε και οφείλει να πιέσει και να θέσει προ των ευθυνών του το Υπουργείο Πολιτισμού, για την αποκατάσταση του, με σεβασμό στην ιστορία του. Αν δε δεν εισακουσθεί οφείλει να ζητήσει ο ίδιος την εκχώρησή του σ' αυτόν από την ΓΑΙΑΟΣΕ, προς αποκατάσταση και χρήση, αλλά με σεβασμό πάντα προς την μακρόχρονη ιστορία του. Ο Δήμος φέρει μεγάλη ευθύνη για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το κτίριο αυτό, καθ' όσον, εκτός των άλλων, αποτελεί και τοπόσημο της πόλης των Αθηνών και είναι δεμένο με τη ιστορία της, γεγονός που επιβάλλει στον Δήμο, και εξ αυτής ακόμα της αιτίας, να μεριμνήσει για την αποκατάσταση του, και να το παραδώσει σε χρήση που να συνάδει με το λαμπρό παρελθόν του. Επί πλέον, έμπροσθεν αυτού διέρχεται η μοναδική είσοδος προς μία από τις παλαιότερες συνοικίες της Αθήνας, τον Κολωνό, και η εικόνα που δίνει σήμερα ο χώρος αυτός, στον μεταβαίνοντα στην συνοικία αυτή, αποτελεί όνειδος για τον Δήμο Αθηναίων.

Το Υπουργείο Πολιτισμού, διότι είναι υπεύθυνο θεσμικά για την μέριμνα και την διατήρηση – προβολή των αναγνωρισμένων ως μνημείων, είτε νεότερων είτε άλλης εποχής. Και η αποκατάσταση, ή έστω η επισκευή και συντήρηση, του Σταθμού Πελοποννήσου, ενός κτίσματος που ανήκει σε δημοσίου ενδιαφέροντος Οργανισμό και όχι σε ιδιώτη, λόγω της αρχιτεκτονικής του αξίας, του ρόλου που έπαιξε στην σύγχρονη ιστορία της χώρας, αλλά και της ανάδειξης της υποβαθμισθείσας περιοχής στην οποία βρίσκεται, θα έπρεπε να αποτελεί προτεραιότητα για το Υπουργείο αυτό.

Το αρμόδιο Υπουργείο που εποπτεύσει τις σιδηροδρομικές εταιρείες, το Υπουργείο Μεταφορών. Διότι, εκτός των άλλων, τυχόν κατάρρευσή του θα οδηγήσει στην αναζήτηση ευθυνών και από αυτό .

Τέλος το «Υπερταμείο» στο οποίο ανήκει η ΓΑΙΟΣΕ.

Βέβαια, επειδή, με την επίκληση διαφόρων νομικών διατάξεων και άλλων επιχειρημάτων πιθανόν να προσπαθήσουν, ορισμένοι από αυτούς τους οποίους αναφέρουμε ως υπεύθυνους της απαξίωσης του Σταθμού Πελοποννήσου, να αποσείσουν τις όποιες ευθύνες τους, θα θέλαμε να τους υπενθυμίσουμε ότι, σε περίπτωση κατάρρευσης του μνημείου, μικρή σημασία θα έχει η «θεσμοθετημένη» δυνατότητα με την οποία βαρύνεται έκαστος από αυτούς για την συντήρηση του. Αν καταρρεύσει το κτίριο θα ζητηθούν ευθύνες από όλους τους εν δυνάμει «θεματοφύλακες» της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, πολλώ μάλλον δε για την σιωπή τους.

Με εκτίμηση

Για το Δ.Σ. του «Συλλόγου των Φίλων του Σιδηροδρόμου».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Π. Ράλλης

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ · ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1983 · ΣΦΣ

Ο Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Φ. Λυκομήτρος